

СИЛАБУС навчальної дисципліни

Історія вчень про державу і право нового та новітнього часу

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ
О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО

КАФЕДРА
ПРАВА, ФІЛОСОФІЇ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ

Освітній ступінь	бакалавр
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітньо-професійна програма	Право
Кількість кредитів	3
Рік підготовки, семестр	4 рік, 7 семестр
Компонент освітньо-професійної програми	Вибірковий компонент
Дні занять	згідно з розкладом
Мова викладання	українська
Консультації	щопонеділка 12.00-13.00 (210 кабінет, з можливістю дистанційної роботи на платформах ZOOM та Google-class).
Викладач	Кандидат юридичних наук, доцент Єфремова Олена Петрівна
Контакти	E-mail: yefremova111999@gmail.com м.т.0938000039

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Коротка анотація до дисципліни. юридичних дисциплін світоглядного характеру. Вона покликана розкривати закономірності процесу розвитку знань про державу і право, про владу та її призначення, а також формувати політичні та правові ідеали. «Історія вчень про державу і право нового та новітнього часу» досліджує найбільш загальні теоретико-світоглядні проблеми держави і права в їх історичному розвитку з метою поглибленого пізнання політико-правової дійсності.

Міждисциплінарні зв'язки

Навчальна дисципліна «Історія вчень про державу та право» вивчається після «Теорії держави і права», «Історії держави і права України», «Історії держави і права зарубіжних країн», «Юридичної деонтології» як фундаментальна та професійно орієнтована дисципліна.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ЄКТС.

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ І РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шифр згідно ОПП	Компетентності
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово
ЗК9	Здатність працювати в команді.
ЗК10.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК11.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК14.	Цінування та повага різноманітності і мультикультурності
СК1.	Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
СК2.	Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.
СК3.	Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.
СК4.	Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва теми	Всього годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль 1. .					
1	Політичні та правові вчення епохи Відродження та Реформації	14	4	4	6
2	Політичні та правові вчення Нового часу.	14	4	4	6
	Всього за модуль 1	28	8	8	12
Модуль 2					
3	Вчення про державу і право західноєвропейського просвітництва XVIII ст. та періоду боротьби за незалежність США	15	5	4	6
4	Вчення про державу і право в Європі кінця XVIII — першої половини XIX ст.	15	5	4	6
	Всього за модуль 2	30	10	8	12
Модуль 3.					
5	Основні напрямки європейських політико-	15	5	4	6

	правових концепцій другої половини XIX ст.				
6	Політико-правові вчення Європи XX ст.	17	5	4	8
	Всього за модуль 3	32	10	8	14
Разом за курс		90	28	24	38

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ:

Семінарське заняття по темі №1: „Політичні та правові вчення епохи Відродження та Реформації”

1. Ранньобуржуазна державно-правова концепція обґрунтування абсолютизму Ніколо Макіавеллі.
2. Політико-правові погляди Жана Бодена
3. Суть та значення процесу Реформації. Головні представники Реформації та Контрреформації.
4. Політико-правова основа утопічного соціалізму у працях Томаса Мора та Томазо Кампанелли.
5. Розвиток утопічного соціалізму та комунізму у XVIII – XIX ст.
6. Політико-правові вчення українських мислителів доби Відродження.

Семінарське заняття по темі №2: „Політичні та правові вчення Нового часу”

1. Політико-правові вчення Гуго Гроція та Бенедикта Спінози.
2. Політико-правові погляди Томаса Гоббса, Джона Локка та Девіда Юма.
3. Політико-правові погляди в Україні за часів Гетьманщини.

Семінарське заняття по темі №3: „Вчення про державу і право західноєвропейського просвітництва XVIII ст. та періоду боротьби за незалежність США”

1. Політико-правові ідеї представників французького Просвітництва: Вольтера, Шарля-Луї Монтеск'є та Жан-Жака Руссо, Дені Дідро, Поля-Анрі Гольбаха та Клода-Адріана Гельвеція.
2. Політико-правові ідеї періоду Французької буржуазної революції 1789-1794 рр.
3. Вчення про державу і право у працях Джамбаттіста Віко та Чезаре Беккарія.
4. Політико-правова думка США в період боротьби за незалежність: Бенджамін Франклін, Томас Пейн, Томас Джефферсон Джон Адамс, Александр Гамільтон і Джеймс Медісон.
5. Демократичний напрямок Просвітництва в Україні у працях Якова Козельського та Григорія Сковороди.

Семінарське заняття по темі №4: „Вчення про державу і право в Європі кінця XVIII — першої половини XIX ст.”

1. Політико-правові погляди Іммануїла Канта.
2. Політико-правові погляди Йогана-Готліба Фіхте
3. Політико-правове вчення Георга Гегеля
4. Політико-правові вчення представників історичної школи права
5. Політико-правова думка представників лібералізму у Франції та Англії
6. Доктрина позитивізму Огюста Конта.

Семінарське заняття по темі №5: „Основні напрямки європейських політико-правових концепцій другої половини XIX ст.”

1. Загальна характеристика правових теорій в Західній Європі у другій половині XIX ст.
2. Суть та зміст комуністичної державно-правової доктрини.
3. Сутність та значення теорій природного права.
4. Антидемократична теорія Фрідріха Ніцше.
5. Представники ліберального та демократичного напрямків політичної та правової думки в Україні

Семінарське заняття по темі №6: „Політико-правові вчення Європи XX ст.”

1. Суть і зміст позитивістського нормативізму.
2. Правова доктрина солідаризму.
3. Політико-правові погляди представників психологічної школи права.
4. Політико-правова доктрина школи „вільного права”.
5. Теорії елітаризму Вільфредо Парето та Гаєтано Моски.
6. Політико-правова думка ХХ ст. в Україні: зміст, етапи, значення.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення:

1. Історія вчень про державу і право нового та новітнього часу. Робоча програма для студентів спеціальності -08 Право, за освітнім рівнем – 081 право.
2. Історія вчень про державу і право нового та новітнього часу. Методичні рекомендації до семінарських занять для студентів спеціальності -08 Право, за освітнім рівнем – 081 право.
3. Історія вчень про державу і право нового та новітнього часу. Методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів спеціальності -08 Право, за освітнім рівнем – 081 право.

Основна література

1. История политических и правовых учений. Учебник для вузов / под редакцией докт. юрид. наук, профессора О. Э. Лейста. М.: Издательство «Зерцало», 2016. 568 с.
2. История политических и правовых учений: Учебник для вузов / под общ. ред. акад. РАН, д. ю. н., проф. В. С. Нерсесянца. 4-е изд., перераб. и доп. М.: Норма, 2016. 944 с.
3. Історія вчень про державу і право: навчальне видання / О. І. Осауленко, А. О. Осауленко, В. К. Гіжевський. К. : ФОП Ліпкан О.С., 2015. 196 с.
4. Історія вчень про державу і право: підручник / за ред. проф. Г. Г. Демиденка, проф. О. В. Петришина. Х.: Право, 2019. 256 с.
5. Козлихин И.Ю. История политических и правовых учений. Новое время: от Макиавелли до Канта. Курс лекций. – СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2015. – 384 с.
6. Кормич А. І. Історія вчень про державу і право: навч. посібник. 4-те вид., доповн., у 2-х част. Київ: Алерта, 2015. 416 с.
7. Мироненко О.М., Горбатенко В.П. Історія вчень про державу та право: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2016. 456 с.
8. Мірошніченко М.І., Мірошніченко В.І. Історія вчень про державу і право: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2017. – 224 с.
9. Трофанчук Г.І. Історія вчень про державу та право: Навч. Посіб. К.: Магістр – ХХІ сторіччя, 2015. – 256 с.
10. Шульженко Ф.П. Історія політичних і правових вчень. К.: Юрінком Інтер, 2015. 464 с.
11. Шульженко Ф.П., Андрусак Т.Г. Історія політичних і правових вчень: Навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2015. 304 с.

Додаткові джерела

12. Абашнік В.О. Ганс Кельзен про юридичний позитивізм. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2015. № 9-1. С. 4-6.
13. Гройсберг А.И. Развитие теории суверенитета Ж.-Ж.Руссо в годы Французской буржуазной революции. *Вестник Пермского университета. Серия: Юридические науки*. 2015. Выпуск 1 (27). URL: <http://www.jurvestnik.psu.ru/index.php/ru/vypusk-1-27-2016?id=2136>.
14. Дергунова О. І. Джерела впливу психологічної теорії у сучасній юриспруденції. *Форум права*. 2017. № 4. С. 73–79.
15. История политических и правовых учений: Хрестоматия / Под ред. В.П. Малахова. – Москва: Академический Проект, 2015. 414 с.
16. Кравченко С.І. Концепція права Л. Фуллера: основоположні елементи. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: «Право». 2014. Випуск 29. Том 1.С. 24-27.

17. Крестовская Н.Н., Цвиркун А.Ф. История политических и правовых учений. – Х.: ООО «Одиссей», 2015. – 448 с.

18. Мельник М. О. Школа правового реалізму: пошук балансу між визначеністю норм писаного права і судовою дискрецією. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2018. Т. 2. С. 44-48.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://www.ials.sas.ac.uk/library/library.htm> – Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія.

2. <http://www.lawbook.by.ru/> - Бібліотека юриста.

3. <http://www.lib.ua-ru.net/index.html> - Веда – електронна бібліотека.

4. <http://www.lsl.lviv.ua/> - Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаніка.

5. <http://www.library.univ.kiev.ua> – Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

6. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.

7. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html> - каталог національних бібліотек та інформаційних центрів України.

8. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libweb.html> - каталог національних бібліотек країн світу.

9. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/books.html> - каталог електронних бібліотек України.

10. <http://www.nbuv.gov.ua/db/ref.html> - реферативна база даних НБУ ім. В.І.Вернадського (включаючи юридичні науки).

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього менеджменту, економіки, права тощо;

- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;

- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;

- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;

- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;

- виконати індивідуальне завдання

- самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.

- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view>)). У процесі навчання та при підготовці проектної заявки забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

Розподіл балів

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Робота на практичному занятті	6	До 10	до 60
Індивідуальне завдання (презентації)	6	1	до 6
Самостійна робота: вирішення практичних ситуацій; складання процесуальних документів; науковий проект ¹	6	1	до 6
Підсумкова контрольна робота	1	3	до 3
Усього			до 75
Залік:			до 25
Разом:			до 100

¹ Самостійна робота є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не виконав самостійну роботу до екзамену не допускається.